

Lóska Lajos

Köszöntőfele Wehner Tibornak

Wehner Tibor művészettörténész, író hatvanéves. Hat évtized nagy idő, de nem is elsősorban az évek száma igazán mérvadó, hanem az a tevékenység, amit az elmúlt több mint harmincöt esztendő alatt kifejtett; írásainak, könyveinek, megnyitóinak, lexikoncímzavainak a sora, mellyel igazán erőteljesen hozzájárult a kortárs magyar művészettörténet gyarapodásához.

Most, a számítógép előtt ülve magam is elcsodálkoztam azon, hogy milyen régen, több mint harminc esztendeje ismerem Tibort. (Erre nem nagyon szokott gondolni az emberfia, legfeljebb, ha köszöntőt ír.)

A hetvenes évek második felében mint kezdő művészettörténész a *Művészet* című folyóiratnál dolgoztam. A szerkesztőségben akkor én voltam a legfiatalabb. Éppen egy Komárom-Esztergom megye képzőművészetét bemutató számot szerkesztettünk, s így jutottam el Tatára. Abban az időben ő itt dolgozott muzeológusként. Ismeretségünk munkakapcsolatként indult (valamilyen dolgozat megírására kértem fel), s legnagyobb örömömmre azóta is élőnek, sőt gyümölcsözőnek mondható. Régebben, amíg publikált az *Új Művészetben*, gyakran kértem tőle anyagot, és én is írtam és írok az általa szerkesztett *Új Forrásba*. Sokat jártam vele zsűrizni, szimpóziumokon, nyári művésztelepeken is gyakran találkozunk. Számomra – aki maga is kritikák előállításával foglalkozik – kicsit irigylésre méltó és tiszteletet parancsoló tény, hogy természeténél – kosárlabdás alkat – csak munkabírása nagyobb. Szerény véleményem szerint ma ő nyitja meg a legtöbb kiállítást, s rengeteget ír, még hozzá pontosan, tisztességesen és alaposan. A legkisebb megbízást sem veszi félvállról, nem él vissza rutinjával, elmegy s alaposan megnézi a szobrokat, a grafikákat vagy a festményeket, azután lelkiismeretesen, nagy szakmai hozzáértéssel elkészíti a cikket, legyen az bármilyen terjedelmű.

Egy születésnap megemlékezésnek nem szükséges túl tárgyszerűnek lennie, és túl sok adatot sem kell tartalmaznia, hiszen arra ott vannak a lexikonok, meg az internet. Ennek ellenére, ha csak dióhéjban is, illik felvázolnom életútját.

1982-ben, az ELTE-n szerzett diplomát művészettörténet szakon. Ha jól emlékszem, ez már a második diplomája volt, ugyanis előtte elvégezte a népművelés-könyvtár szakot. Megboldogult ifjúkoromban egyszer, azt már nem tudom, mikor, elmondta nekem, hogy az első könyvtárakban a könyveket a gerincük színei szerint katalogizálták. Látod, Tibor, ez az egyedi módszer engem annyira megragadott, hogy máig emlékszem rá. Tatáról, ahol több mint egy évtizedig dolgozott muzeológusként, már szóltam. 1986 és 1992 között a szentendrei Artéria Galéria vezetője volt, 1993 óta a Képző- és Iparművészeti Lektorátuson dolgozik. Közben tett egy kis kitérőt a kulturális minisztériumba: 1998 és 2000 között a NKÖM főosztályvezetőjeként tevékenykedett. Munkásságát 1993-ban Munkácsy-díjjal jutalmazták.

Az életrajzi adatoknál azonban fontosabbak az írásművei. A kortárs magyar képzőművészet tárgykörében publikál, ezen belül is a szobrászat szakértője. Ez utóbbi a témája a *Köztéri szobraink* (1986), *A hazugság és a hiány emlékművei* (2001) című opusainak, melyeket az objektív hang és a meggyőző elemzések jellemeznek. Méretét és súlyát tekintve a legnehezebb munkája a *Szentendrei Vajda Lajos Stúdiót* bemutató, Novotny Tihamérral közösen szerkesztett sokszerzős kötet (2000). Egyszerre igényes album és monográfia a *Melocco Miklós* szobrászatát tárgyaló könyve (2005). Tőle tudom, hogy nem-sokára megjelenik (most szeptember elején járunk) a legfrissebb, *Almásy Aladár*ról szóló monográfiája.

Remélem, nem haragszik meg rám az ünnepelt, hogy irodalmi munkásságának méltatását meghagyom az általam avatottabb irodalomtörténészeknek. Talán azért is megbocsát nekem, ha nem sorolom fel tételesen minden könyvét és cikkét, és csak annyit írok megemlékezésem végére egy bevett fordulattal, hogy számos könyv és több száz cikk szerzője.

Befejezésül kívánom neked, Tibor, hogy élj egészségben még legalább hatvan esztendő, és publikálj legalább ugyanennyi művet mindnyájunk örömére és szellemi épülésére. Isten éltesen!

KUNGL GYÖRGY
MÓKUSPÁR LÁGY FÁKLYÁKKAL